

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 5. Toukokuu.

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG HUUGO NYBERG
Vastaava. Toim. sihteeri.

25:s vuosik. 1920.

— Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 4 mk. koko vuodelta. —

Työn ilo onnen tuoja.

Kaikki ihmiset etsivät onnea, mutta ainoastaan harvat löytävät sen. Miksi on niin vaikeaa löytää onnea? Sentähden että ihmiset eivät tiedä mitä onni on ja missä se asuu. Ihmiset luulevat että onni on rikkautta tai kunniaa tahi jotakin muuta sellaista. Siksi ajattelee moni: jos minä olisin rikas, niin minä olisin onnellinen, minä voisin ostaa itselleni hyviä vaatteita, paljon kauniita kaluja ja huvitella mieleni mukaan. Ehkä muutamat nuoret ihmiset voisivat tuntea itsensä onnelliseksi tälläkin tavalla, mutta heistä täytyy sanoa, että he ovat kokemattomia ihmisiä, eivätkä he kauvan ole tällaiseen onneen tyytyväisiä. Kun he tulevat vanhemmiksi ja ymmärtäväisemmiksi, niin he vähitellen rupeavat ajattelemaan toisella tavalla. He huomaavat, että vaikka heillä on paljon rahaa ja paljon huvia, niin elämä on tyhjää; koko nuoruuden aika on kulunut hukkaan tyhjäntoimituksessa. Ja jos he ajattelevat, että ovatko he tehneet jotakin arvokasta, josta olisi hyötyä muille ihmisille ja koko isänmaalle, niin täytyy heidän surukseen tunnustaa: ei. Koko elämä on kulunut kuin perhosen kesä huolettomassa leijailemisessa kukasta kukkaan. He eivät enää tunne itseään onnellisiksi. He eivät siis olekaan löytäneet onnea. Ja miksi? Siksi että he eivät hakenneet pysyväistä onnea, vaan ainoastaan hetkelistä. He ovat hakeneet sitä maailman rikkautta, komeudesta ja huvista. Siellä se ei asu. Todellinen, pysyväinen onni asuu ainoastaan ihmisen omassa sydämessä. Niin lähellä! Ja kumminkin on se vaikea löytää. Se on siellä niin hyvässä piilossa, että sen kutsuu esille

vasta sellainen työ, joka voi tuottaa iloa koko elämän ajaksi. Kun tiedemies, taiteilija, liikemies tahi maanviljelijä katsoo taakseen elämänsä työtä, voi hän tuntea itsensä onnelliseksi, työn ilo täyttää hänen mielensä. Hän tietää uhranneen parhaan voimansa ja tietonsa isänmaansa ja koko ihmiskunnan hyväksi. Aivan erittäin iloa ja sisällistä tyydytystä tuova toimi on maanviljelijän toimi. Maanviljelystyö on mitä vaihtelevaisiin ja sisältörikkain. Mikä pitää niin reippaalla ja toivehikkaalla mielellä kuin maanviljelijän toimi. Hänen työnsä ei ole yksitoikkoista ikävää raatamista, vaan se on täynnä uusia mahdollisuuksia ja eloa. Ja mitä onnistuneempi hänen työnsä on ollut, sitä tyytyväisempi on hänen mielensä. Mutta onnistuminenkaan ei ole sattuman varassa. Jokaisen työn onnistumiseen tarvitaan tietoja. Kun esim. maanviljelijä tekee työtään, niin tarvitsee hän paljon monellaisia tietoja. Moni ajattelee: maanviljelijän ei tarvitse osata, muuta kuin kyntää, kylvää ja niittää, se on tehdä työtä. Sellaisia maanviljelijöitä on kyllä paljon, mutta heille onnistuu usein huonosti. He tekevät paljon raskasta työtä, mutta ajattelevat vähän. Maanviljelijän täytyy oppia ajattelemaan paljon enemmän ja sen mukaan tekemään työtä. Maatalouskoulussa opetetaan paljon asioita, joita maanviljelijän pitää tietää, että hän osaa tehdä työtä järkevästi. Kun sitten järki ja ruumis tekevät yhtenä työtä, niin työ paremmin onnistuu. Ja kuinka hauskaa on sitte katsella onnistuneen työn hedelmiä! Kun keväällä taas lumi lähtee pelloilta, ilahduttaa maamiehen mielen nuorta elämää uhkuvat vihreät laihot.

Se on työn ilo, joka tuolta pellolta täyttää maamiehen sydämen. Lukemattomat ovat ne ilon aiheet, joista maamies lepohekinään saa nauttia. Kouluun siis maamieheksi aikovat kuuromykkäpojat oppimaan tärkeitä tietoja, että työnsä ilo olisi moninkertainen ja tuottaisi teille elämänne onnen! Vaikka sanotaankin: »jokainen on oman onnensa seppä», niin muistettakoon kumminkin että: »Jumalall' on onnen ohjat, Luojalla lykyn avaimet»

Nuutilassa, huhtik. 5 p:nä 1920.

Valter Harlin.

Kutsumus

Suomen kuuromykkäin seitsemänten, yleiseen kokoukseen Jyväskylässä kesäkuun 5 ja 6 p:nä 1920.

Suomen Kuuromykkäin Liiton keskushallitus kutsuu täten maamme kuuromykkiä, kuuromykkäkoulujen opettajia sekä muita kuuromykkäin ystäviä yleiseen kokoukseen, joka pidetään Jyväskylässä *ensi kesäkuun 5 ja 6:nä päivinä*. Kokouksen ohjelmaan kuuluu hartaushetkiä, puheita, esitelmää, keskusteluita kuuromykkien rientojen alalta, huvimatkoja, illanviettoja y. m. Kesäkuun 7 päiväksi järjestää Suomen K. m. Urheiluliitto yleiset *urheilukilpailut*, joihin kutsu on julkaistu lehtemme edellisessä numerossa.

Kokoukseen aikovien on *välttämättömästi* kirjeellä ilmoitauduttava viimeistään *ennen toukokuun 30 päivää* osoteella: *Kuuromykkäin Liiton toimisto, Helsinki, Rikardinkatu 2*. Toukokuun 25 p:nä jälkeen ei enää ilmoituksia oteta vastaan. Ilmoittautuessaan on kunkin kokoukseen aikovan *lähetettävä osanottomaksu 5 mk.* kokouksen kustannusten peittämiseksi. Jokaisella kokoukseen saapuvalla pitää olla mukanaan *riittävästi rahaa* maksaakseen ruokansa, piletin hinnan y. m. menot kokouksen aikana.

Helsingissä toukokuulla 1920

Suomen K. m. Liiton keskushallitus.

Huomatkaa! Keskushallitus on anonut 50 % alennusta piletinhinnasta Suomen valtion rautateillä. Toivottavasti se myönnetään. Kokoukseen matkustajat ostavat menopiletin Jyväskylään lähimmäisemaltaan ja pyytävät piletin myyjän leimamaan sen. (Suomen K. m. Liiton jäsenkortti on näytettävä!) Junan konduktööri ei saa ottaa tätä leimattua lippua pois matkustajalta Jyväskylään tullessa, vaan saa sillä samalla piletillä matkustaa vapaasti takaisin kotiasemalle kun kokouksen jäsen paluumatkalla myös näyttää todistuksen siitä, että on kokouksessa ollut. Jokaisella kokoukseen matkustavalla pitää olla *passi* (=henkilötodistus), peitto, tyyny, lakana, pyyheliina, sokeria, leipää ja *oma eväs* (= ruoka.)

Toimikunta

Maanviljelys ja sen itseharjoitus.

Suomessa on paljon sellaisia kuuromykkiä, jotka vielä jäävät pääsemättä kuuromykkäin maamieskouluun, kun he ovat jo yli-ikäisiä. Ehkä heillä on paha mieli, kun he eivät saa lisää oppia kehittyäkseen taitaviksi ja huolellisiksi maanviljelijöiksi. Minä annan lyhyen neuvon teille, maanviljelyskoulua käymättömille kuuromykille, kuinka kuuromykissä kasvaa maanviljelysintoa ja taitoa maan palveluksessa. Niiden, jotka tahtovat kehittyä innokkaiksi ja taitaviksi maan palvelijoiksi, täytyy mennä taloihin joko työmieheksi tai renniksi. Työmiehinä ja renkinä kuuromykät voivat nähdä kaikki, kuinka maata muokataan ja viljellään. On totta, että alussa rengillä ei ole helpompi olla kuin työmiehillä. Kun te kuuromykät, maamieskoulua käymättömät, tullette milloin sattumelta tai omasta pyynnöstänne tai isäntien pyynnöstä taloihin ensin renniksi, niin teidän pitää tehdä kaikki, mitä talon isännät tai pehtoorit käskvät ja neuvovat tai voitte tehdä kaikenlaista työtä vanhojen renkien kanssa, jos talossa on muita renkejä. Sillä tavalla te voitte oppia paljon. Talot ja isännät ovat siis niinkuin maamieskoulut ja opettajat. Se on hyvä, että taloissa ei ole ainoastaan renkejä, vaan myöskin oppilaita.

Kun te aiotte tulla talonisänniksi tai torppareiksi, niin te sitten muistatte muokata peltojanne ja tehdä kaikkea työtä, samalla tavalla kuin taloissa oli tehty renkinä ja työmiehinä ollessanne. Silloin te olette täydellisiä ja itenäisiä isäntiä.

Minä kerron kokemuksestani, kuinka minä tulin jo maamieheksi, vaikka minulla ei ole vielä itselläni taloa tai torppaa. Minä olen ollut jo nyt renkinä taloissa. En ole ollut ainoastaan renkinä vaan myös oppilaana, joka en riidellyt kenenkään isännän kanssa palkan korottamisesta ja muista asioista, vaan täytin kaikki isännän tai pehtorin käskyt ja neuvot. Isännät ja pehtoorit ovat kyllä myöskin hyvät opettajat, jotka ovat melkein samanlaiset kuin maanviljelyskoulun opettajat. On paljon semmoisia kuulevia maamieskoulua käymättömiä, jotka harjoittelevat itse toisten isäntien ja pehtoorien, isien ja esi-isien esimerkin ja neuvon mukaan. Te koulua käymättömät kuuromykät, pyrkikää vaan rengiksi ja työmiehiksi kuulevien kanssa ja kaikkeen hyvään ja hyödylliseen seuraan. Sillä tavalla oppia lisääntyy paljon teissä maatalousalalla. Älkää istuko tai maatko, vaan ylös reippaiksi maan palvelijoiksi!

Kirjoittanut A. Haari.
Mäntyharju.

Kirje Amerikasta.

Toivola, Minn. Maaliskuun 23 p:nä 1920.

Lämmin tervehdys täältä Amerikasta. Saavuin onnellisesti kotiin. Helmikuun 10 pv. lähdin Mauhjärveltä ja setä kävi kyytimässä minut laivaan. Menimme ensin Tampereelle hakemaan passini ja sitten Helsinkiin, jossa emme olleet koskaan käyneet. Meidän oli vaikea löytää paikkaa ja poliisi neuvoi. Ajoimme hevosella Suomen Höyrylaiva-Osakeyhtiöön ja sain piletini, jonka isäni lähetti. Olimme Helsingissa 2 yötä ja katselimme kaupunkia. Kävimme monesti 4:ssä konttoorissa, jossa keskusteltiin paljon asioita ja kysyttiin ja viimein kirjoitettiin paperille koneellisesti ja otettiin myös 3 valokuvaani, joita vietiin ulkomaille näytettäväksi. Kun passi oli valmis, niin lähdimme iltajunalla Hankoon. Menimme satamaan. Siellä tarkastettiin tavaroitani ja sitten pääsin lai-

vaan, joka lähti helmikuun 14 pv. klo. 3. Aikani kului hitaasti ja ikävästi, mutta en ollut yhtään merikipeäkään, 4 pv. perästä laiva saapui Kööpenhaminaan. Ajoimme automobiililla pitkän matkan Skandinavian „Amerikan linjan“ konttooriin ja sitten majataloon. Se matka oli vallon hauskaa, kun meni hiljaa ja lujaa, kuin Suomessa. Olin 2 yötä majatalossa. Aikani kului taas hitaasti ja päätin mennä kaupunkiin vähän kävelemään, mutta en uskaltanut käydä kaikissa kaupungin osissa. Aamulla lähdimme raitiovaunulla satamaan ja huoneessa näytin piletin lääkärille, joka tarkasti silmiäni ja pääsin laivaan, jossa viivyin 15 pv. Sinne tuli kovin paljon ihmisiä, jotka matkustivat Amerikkaan. Satama oli täynnä ihmisiä, jotka saattoivat omaisensa laivaan. Sitten laiva lähti ja ihmiset huusivat ja liehuttivat nenäliinoja ja lapset lippuja. 3 pv. kuluttua laiva poikkesi Kristianiaan ja joukko suomalaisia tuli laivaan. Sitten se kulki poikkeamatta suoraan Amerikkaan. Laivassa oli ruotsalaisia, tanskalaisia, joukko suomalaisia naisia ja 2 perheellistä miestä. Aikamme kului taas hirveän hitaasti, mutta en ollut merikipeä. Kävimme monesti ulkona kävelemässä ja toiset leikkivät. Sisällä en tehnyt mitään työtä, vaan luin kirjoja. Kyllä laivassa oli hauskaa asua ja siistit huoneet. Laitettiin väkevä ateria kaikenlaisista ruokaa, juotiin kahvia ja syötiin vallon nisuja. Mutta suomalaisessa laivassa oli huono ruoka, mutta söin omastani. Itämeri oli hyvä, mutta Pohjanmeri oli vähän myrskynen ja laineet löivät vähän yli laivan. Atlantin valtameri oli välistä tyyni. Keskellä merta oli ankara myrsky monena päivänä ja laineet löivät yhtä mittaa yli laivan. Meidän täytyi olla sisällä. Laiva saapui Maaliskuun 4 p:nä. New-Yorkiin, mutta emme päässeet ulos, vaan olimme yötä vielä laivassa. Aamulla lähdimme satamaan ja toiset menivät oikealle puolelle ja me vasemalle. Muutimme toiseen laivaan, joka saapui Ellis-saarelle. Menimme sisälle ja tarkastettiin taas silmiäni. Sitten kokoushuoneessa näytin pääsy-lipun herralle, joka kirjoitti kirjaan nimeni ja sitten toisessa huoneessa keskusteltiin ja kysyttiin Englannin kielellä, mutta en ymmärtänyt. Näytin heille lapun, jonka veljeni kirjoitti. Toiset pääsivät jo ulos, kun saivat todistuksen. Mutta minä en päässyt vielä, vaan minun täytyi jäädä sinne. Kirjoitin heti isälle, että hän lähettäisi minulle takauspaperia. Odotin kovin sitä, mutta turhaan. Olin

siellä 12 pv. ja aikani kului taas ikävästi, että täytyi joskus itkeä. Huone oli aina täynnä ihmisiä ja se haisi pahalta. Toiset olivat kipeitä ja lääkäri kävi joka päivä antamassa lääkettä sairaille. Maaliskuun 16 pv. sain isältä kirjeen joka sisälsi 2:si todistusta. Menin näyttämään ne herroille ja sitten he panivat osoitelapun rinnaleni, että näytin junamiehille, että veivät minut oikein asemalle. Vähän ajan kuluttua pääsin laivaan, joka vei New-Yorkiin ja sitten astuin yöjunaan. Matka oli hauskaa, kun kuljettiin välistä korkealla ilmassakin. Se näytti minusta kummalliselta, sillä juna oli kaupungin yläpuolella ja kaukaupunki oli alhaalla ja se myös kulki sillalle ja sen alla raitiovaunu meni sillan yli. 3 pv. kuluttua juna saapui Chicagon kaupunkiin ja ajoimme hevosella piletti-konttoriin. Vähän ajan perästä menimme portaita myöten ylös toiseen junaan. Aamusella se saapui Duluthiin. Aseman naispoliisi tuli minua vastaan asemalla ja vei minut matkustajakotiin. Iltapäivällä menin taas junaan, joka saapui Toivolaan. Veljeni tuli minua vastaan asemalle ja kyyditsi minut kotiin. Isä tuli pihalle minua taluttamaan sisälle. Kotona aikani kului kovin hauskasti ja äiti on kovin hyvä puhumaan. Täällä kävi yhtä mittaa vieraita katsomassa minua. Äidin tuttava antoi minulle suuren kuvataulun muistoksi, että olen tullut kotiin.

Suokaa nyt anteeksi, etten ole ehtinyt kirjoittamaan kohta, kun pääsin kotiin Maalikuun 19 pv. mutta minun täytyy auttaa äitiä. Ei minulle tullut yhtään onnettomuutta matkalla. Jumala on varjellut niin ihmeellisesti. Välistä pelkäsin, että joutuisin hukkaan. Konduktööri piti huolen minusta, että pilettini oli korjussa.

Minun täytyy lopettaa tähän kun veljeni menee postiin.

Kunnioittaen.

Tyyne Lahti.

Tässä on osoitteeni:
 Box. 6 Toivola Minn.
 S. t. Louis Co.
 U. s. of. America.

Veli Ikiliikkuja!

Terve Hämehestä, Uusmaan mies!

Kuinka on aikasi mennyt siellä pääkaupungissa? Ja millä kannalla on aattemme eteenpäin kulku?

Mahtanevatko pojat ja tyttäret siellä etelässä, käsitteä mitä he ovat velkaa ihmiskunnan Luojalle ja luonolle? Ymmärtävätkö he, että he kerran saatauan terveen ruumiin, ovat myös velvolliset huolehtimaan, että se pysyy terveenä ja raittina? Ymmärtävätkö he, että jos ruumis on terve ja raitis, silloin myös sielu on avartuva näkemään paljon sellaista, jota se ei jaksa, eikä voi huomata ruumiin ollessa velto ja raihmainen? Sanoin *raihmainen*, ja tarkoitan sillä myös totta. — Ihminen voi olla ruumiltaan sopusuhtaisesti kehittynyt, omata kookkaan ja kaunismuotoisen vartalon, niin — vieläpä voimiakin.

— Niin — mutta anna hänelle suoritettavaksi jokin koe, joka kysyy *tosivoimaa* ja kestävyyttä, esim. hakata puita kuusi tuntia yhtämittaan ja heti sen jälestä kävellä 10—15 kilometriä — levähtämättä, raskaassa lumisohjossa. Anna hänen tehdä tämä, ja sinä olet huomaava että hän ei sitä kestä — hän on raihmas! Ja tämä on sentään leikintekoa sen rinnalla, mihin terve, urheilulla karaistunut ruumis pystyy.

Kuuromyökkäinkin joukossa on paljon sellaisia, jotka eivät tahdo kuullakaan ruumiinharjoituksista. Se on muka tarpeetonta ajanhaaskausta, hengenvaarallista ja — siveetöntä. On sopivaisuuslajeja loukkaavaa temmeltää yläpuolelle polvia ulottuvissa housuissa ja hihattomassa paidassa. Se aika voitaisi käyttää „hyödyllisemminkin“; sinä aikana kun käy harjoituksissa voisi työssä ansaita rahaa pari kolme markkaa! Se on hyvin yleinen ajatus, olen sen nähnyt useammankin kuin yhden k. m. viittaavaan. Ja se ajatus istuu niin lujassa heidän aivoissaan, että ei sitä saisi hevonkaan vetämällä pois. —

Mutta jos nuo tuollaiset saataisiin käymään urheilukentällä, eli innostumaan hiihtoon ja luisteluun, niin varmaan heidänkin sielunsa parantuisi. Sillä ihmisellä, joka ajattelee ja puhuu, kuin edellä kerroin, on sairas sielu, olipa hän miten teräväpäinen ja etevä hyvänsä.

K. m. täytyy oppia ymmärtämään, että terveyttä ei voi ostaa rahalla, sitä ei saa lahjaksi, eikä löydä. Se täytyy ansaita, — valloittaa!

Sinä, toveri, ymmärtänet mihin tähtään? Maamme k. m. täytyy opettaa ymmärtämään edellä olevain seikkain tarkoitus ja hyöty. Mutta miten? K. m. maassamme ovat niin hajallaan, että yhtenäisen toiminta on mahdotonta. — Olen joskus ajatellut, että S. K. m. L. voisi aivan hyvin

palkata vakituiseen matkaneuvojan, (tietysti erällä visseillä, tunnetuilla uhrauksilla), ja me urheilumiehet voisimme yrittää saada siihen virkaan miehen, joka olisi perillä myös urheiluasioista.

On hyvin mahdollista, että saamme äänemme kuuluville vasta ensikesän juhlilla Jyväskylässä, mutta meille urheilijoille pyhitetty päivä on käytettävä viisaasti. Ei ainoastaan urheiluun, vaan innostavien, tulisten puheiden pitoon, ja koetettava saada esitettäväksi taikalyhtykuvia urheilukilpailuista. —

Ajatteleppas — minua naurattaa kun ajattelen, että niillä konsteilla saisimme, „setämme“ Forsius'en, Nyberg'in, Nyman'in, Palomaan ja Sundberg'in y. m. lukemattomat „sedät“ juoksemaan kilpaa 100 metriä.

Olen varma, että heidän esimerkinsä vaikuttaisi hyvin terveellisesti koko maan kuuromykkiin.

Pelkään tämän jo hiukan venyneen, niin että sallinet minun jo lopettaa!

Parhainta vointia! Urheilutervehdyksin veljesi
Tuula.

Kirje Kajaanista.

Tulenpahan tässä nyt ensikerran painetulla sanalla tervehtimään K m l. lukijoita, tuttuja ja tuntemattomia.

Kerron nyt ensiksikin lukijoilleni, että olen täällä Kajaanissa ollut vasta parin kuukauden päivät. Älkää siis vaatiko minulta Kajaanin maantiedettä ja historiaa. Lukekaa ne, jos haluarne, tämän ohella vaikkapa koulukirjoistanne, minä en niihin aijo kajota. Sanonpa; että kotimme (saahan palveluspaikkaa kodikseen sanoa), on erittäin kauniilla paikalla, Koivukosken rannalla. Vastaisella rannalla kasvaa kaunista havumetsää. Varsinkin iltohämärässä minusta tämä paikka on kauneimmillaan, taustana tumma metsä valkoisine rantoineen, sysimusta vesi, joka ensin hiljalleen, aivankuin ujoistellen vyöryy koskea kohti, putous, jossa se kiehuu ja kuuuu, vähän matkan päässä taas tynnemmin virraten, mutta sitten sen kohta taas sulkee syliinsä entistä voimakkaampote. Se on mahtava „Ämmä“, joka siinä valkoisena pauhaa niin, että vesipisarat rantakalliolle räiskää. Kosken oikealla puolella on kaupunki. Meidän akkunoihimme ei sieltä paljon ole näkemistä, vaan ollaan kiitollisia vähästäkin sinne päin kun toisaalla on niin paljon kaunista katseltavaa.

Tänne matkustaessani pistäysin Pieksämäellä Nikkarilassa entistä kouluani katsomassa ja luokkatoveriani tapaamassa. Mutta lyhyeen se lysti kuitenkin täytyi lopettaa, kun seuraavana päivänä piti jatkaa matkaa, sillä olin edeltäkin ilmoittanut Kuopioon tulostani, joten en

tahtonut heitä siellä turhaan varrottaa. Ikävä oli niin pian erota Nikkarilasta. Halusta olisin vielä päivän sen rakkaiden seinien sisällä ollut. „Nisse“ ressu se oli yhtä urhoollinen itse puolustuksessa kuten ennenkin. Minuakin tarttui kädestä aikoessani silittää sen valkoista, hienoa turkkia. Siellä oli kaikki melkein entisellään, mikäli minulle kerrottiin, vaan emännöitsijä ja karjanhoidon opettaja ovat uudet. Minusta sieltä vain puuttui kaksi tärkeää olentoa nim. vanha „Kiss Mikko“ ja „Pikku“. Muistattehan varmaan, N:lan entiset oppilaat, ne vielä? Kuka se siellä uunilla unta veteli? Ja kuka vei herrasväen kirkkoon ja asemalle, jos ei juuri itse Pikku, kunnianarvoisa talon palvelija. — Olin taas asemalla — junassa — ja Kuopiossa ennenkuin osasin odottaakaan. Niinkuin arvasinkin ei entinen opettajani ollut joutanut koulutöiltään asemalle, vaan hänen sijastaan löysin sieltä erään Nikkarilan aikuisen toverin, jota minä tupsasin kylkeen, että tässä minä olen, koska ei hän itse minua näyttänyt huomaavan. Toimitimme liiat kampsuni erään k. m. perheen huostaan ja sitten lähdimme K. m. koululle, jonka olin kuullut olevan hyvän matkan päässä Väinölänniemien kainalossa. Arvaattehan, hyvät lukijat, että meillä oli suu ja sormet vilkkaassa yhteistyössä kokomatkan. Vaikka en minä oikein suosi viittomia, niin äytyyhän sitä aina apu ottaa sieltä, mistä se paraiten on saatavissa. Paljon meillä olikin toisillemme kertomista. Olimmehan vanhoja tuttuja. Perille päästyä ja muita tervehdittyä toverini jo tuossa paikassa pyörytti eteeni höyryävän kahvin. Ja kas vaan Tuolta tulla tipsuttaa pikku Tiina, edellisen toverini sisko, hänkin tuttu samoilta ajoilta. „Voi kun olisit tullut pyhäksi!“ huokasi hän heti tervehdittyään. „Meillä oli ilmatat ukkokodin hyväksi tiedäthän... ja voi, niin hauskaa, olisi sinunkin pitänyt olla mukana“ ehätti hän yhteen menoon. Siinä tuli sitten puhetta, kuin turkin hihasta ohjelman suorituksesta y. m. y. m. Hauskaa oli myös tavata entistä opettajaani, kun hän välitunnilla luokseni riensi. Aika kului nopeasti taloa katsellessa ja pakisten minkä mitäkin. Illalla kävin opettajani kanssa kaupungilla ja seuraavana aamuna tein toverini kanssa retken Puijolle. Ikäväkseni oli ilma vähän sumuista, vaan näkihän silti jotenkin hyvin. Siellä tein sen päätöksen, että kesällä, jos elänen, kiipeen taas tänne kaunista Kallaveden seutua ihailemaan. — Sitten oli vielä käytävä Väinölänniemellä. Vaan kun minun taas piti jatkaa matkaa samana päivänä, niin pistäydyimme siellä vaan pikimmältä. — Asemalle sitten saavuummekin kohta aivan viime hetkessä ja vaunut olivat täpö täynnä matkustajia, mutta sain kuitenkin istumapaikan suuren ikkunan vieressä. „Hyvästi Kuopio ja näkemiini!“ ajattelin minä kun juna liikkeelle lähti. „Passi passi olkaa hyvä.“ Näin vieressäni seisovan sotilaan puhuvan. „Passi“ kertosin minä. Miten tästä selviytyä ajattelin, sillä minulla kyllä oli passi, vaan olin sen unhottanut matkakoriini, joka tyäty panna pakaasiin. Nyt minä rupesin parhaani mukaan selittämään ja näytin lopuksi lippuni ja sanoin, että olen Pohjanmaalta asti tullut eikä siellä kertaakaan passia kysytty, miksi siis vielä täällä. Totta kait se tolkun siitä sai, koska sitten kumartaen meni tiehensä. Illalla 7:n ajoissa olin matkani päässä, jossa ystävällinen emäntäni oli vastaan ottamassa.

Täällä Kajaanissakin kuuluu olevan muutamia kuurom. vaan en ole vielä yhtäkään heistä tavannut. Koska se pastorimme tulee tänne ja kokoaa hajallaan olevan laumansa yhteen silloin toivon, että kaikki Kajaanin kuurom. rientävät sinne ja siellä voitte sitten tehdä tuttavuutta minun uuden tulokkaan kanssa. Niille, jotka tämän se-pustukseni ovat jaksaneet loppuun asti lukea heille nimeni piirrän, vaan terveiseni lähetän kaikille. Toiste lisää, jos toimittaja sallii.

Anna H. Väisänen.

osote Kajaani Tuomari Kotilaisella.

Messut.¹⁾

Mitä sana messut merkitsee?

Tässä päällekirjoituksessa on outo sana: *messut*. Mitä merkitsee sana messut? Tämä sana on kirkollinen sana. Kauvan, kauvan ennen, monta sataa vuotta sitten Suomessakin kirkkojuhlia ruvettiin nimittämään messuiksi. Kirkkojuhliin eli messuihin kokoontui paljon ihmisiä. Toiset ihmiset tahtoivat juhlien yhteydessä myöskin myöä tavaroita. Juhlille tullessaan he toivat monenlaisia tavaroita mukanaan. Tavarat asetettiin näytteille. Niitä katseltiin ja ostettiin. Vähitellen tällainen tavaroitten myynti tuli aivan yleiseksi. Ja siten alettiin kirkkojuhlien yhteyteen järjestää markkinoita, joissa myytiin paljon kaikenlaisia tavaroita. Tavallisesti pappi avasi markkinat siunauksen lukemalla. Sentähden markkinoita myöskin nimitettiin messuiksi. Tämä outo nimi on säilynyt meidän päiviimme asti. Messunimitystä tällaisista markkinoista nykyään käytävät kaikki kansat (paitsi venäläiset). Tästä syystä suomalaisetkin ovat päättäneet omia *näytetavaramarkkinoita* nimittää messuiksi.

Messut ulkomailla.

Ulkomailla on pidetty messuja monissa maissa. Niitä on pidetty Saksassa, Englannissa Ranskassa, Ruotsissa, Puolassa, Venäjällä y. m. Näiden maiden euuriin kauppapaikkoihin ovat pienteollisuuden, ammattikäsitöiden ja kotiteollisuuden harjoittajat asettaneet nähtäväksi tavaroita. Tuhansittain ihmisiä on käynyt näissä kauppamessuissa näyte- ja kauppata-

roita katsomassa. Tavaroiden valmistajat ovat myyneet tavaroita ja ottaneet vastaan tilauksia. He ovat valmistaneet tilatut tavarat kotona. Sitten he ovat lähettäneet ne tilaajille. Näyte-tavarat on asetettu ja järjestetty nähtäväksi suuriin huoneustoihin. Toisissa maissa on näytetavaroita varten rakennettu uusia tilavia mes-surakennuksia. Niihin mahtuu satoja näyte-tavara huoneita.

Muutamissa ulkomaiden kaupungeissa pidetään vuodessa kaksikin kertaa messuja. Tavallisesti kuitenkin messut järjestetään kerran vuodessa. Toisissa paikoissa messut kestävät kaksi viikkoa. Silloin messut ovat kovin suuret. Pienemmissä paikoissa messut kestävät yhden vikon. Messut on pidetty avoinna päivittäin klo 9:stä aamulla klo 6:een illalla. Messuihin on ottanut osaa satojatuhansia ihmisiä. Niissä on myyty tavaroita monien kymmenien miljoonien markkain edestä.

Ulkomaiden messut ovat hyvin onnistuneet. Paljon ulkomaalaisiakin on mennyt katsomaan toisen maan messuja. Suomalaiset ovat myöskin matkustaneet moneen maahan messuille. He ovat huomanneet, että messuista on suuri hyöty ihmisille ja valtiolle. Suomalaiset ovat päättäneet myöskin Suomessa toimeenpanna messut.

Suomen messut.

Ensi kesänä 27 p:stä kesäkuuta 6 p:vään heinäkuuta pidetään Suomen pääkaupungissa Helsingissä, maamme ensimmäiset suuret messut eli näytetavaramarkkinat. Niitä on valmisteltu kauvan aikaa. Suomi on ollut ja on vielä taloudellisesti vaikeassa asemassa. Sentähden olisi hyvä että elinkeinoelämä virkistyisi ja kehittyisi. Messut edistävät elinkeino- ja liike-elämää. Tästä syystä onkin päätetty toimeenpanna Suomen messut Helsingissä. Messut aloitetaan jumalanpalveluksella.

Messujen johtokunta on kehoittanut lähettämään paljon näytetavaroita messuihin. Messuihin järjestetään kaksi suurta osastoa. Ensimmäinen osasto käsittää teollisuusnäyttelyä. Siihen asetetaan näytteille kaikki teollisuustavarat. Toinen osasto käsittää eri elinkeinoja valaisevat näyttelyt. Toiseen osastoon järjestetään virastojen, koulujen y. m. laitosten näyttelyt. Sinne tulevat myöskin yksityisten kan-

¹⁾ Lähreenä käytetty Tarkastaja Lauri Kuoppamäen "Väihäinen Messucatechismus."

salaisten lähettämät tavarat näytteille. Suomen aistivalliskoulut järjestävät toiseen osastoon oman näyttelynsä. Senvuoksi näissä kouluissa on ahkerasti valmistettu näyttelytavaroita.

Kaikki tahtovat, että Suomen ensimmäiset messut onnistuisivat. Suomen hallituskin auttaa messuja. Hallitus antaa 50 % alennuksen messuille kuljetettavan tavaran rahdista. Samoin antaa 50 % alennuksen junalippujen hinnasta messuille opiskelemaan saapuville. Luultavasti messujen johtokunta saa myöskin laivalippujen hinnasta alennusta. Messujen johtokunta on toimittanut matkustajille sekä yksityis- että yhteisasuntoja. Yhteisasunnot ovat halvempia kuin yksityisasunnot. Jokainen messumatkustaja viipty messuilla 3 vuorokautta. Johtokunta on sitäpaitsi varannut monta ruoka- ja virvoitusjuomapaikkaa.

Suomen messuille lähettävät ulkomaalaisetkin monenlaisia tavaroita näytteille. Ja sadottain vieraiden maiden kansalaisia tulee katsomaan Suomen messuja. Messujen näytetavarapaikat koetetaan asettaa lähelle toisiansa, ettei katsojain tarvitse kävellä kovin pitkiä matkoja. Ne tulevat Johanneksen kirkon läheisyyteen. Siellä on useita suuria koulurakennuksia, jotka järjestetään messupaikoiksi. Sen lisäksi rakennetaan uusia näytetavarapaikkoja kentille y. m. paikkoihin.

Suomen ensimmäisille messuille odotetaan saapuvan paljon messuvieraita. Siellä he saavat nähdä ja oppia paljon uusia asioita.

Suomen messujen pitäminen ja viettäminen on merkkitapa Suomen kansan historiassa.

Plm.

Rahankerääjille.

Varainkeräys kuuromykkäin miesten vanhainkodin hyväksi on nyt päättynyt. Emme voi vielä varmasti sanoa paljonko keräys on kaikkiaan tuottanut, sillä suuri määrä listoja on vielä kerääjiin hallussa. Tähän saakka on meille saapunut rahoja noin 100,000 mk. Täten pyydämme, että ne, jotka eivät ole vielä listojaan meille palauttaneet, tekisivät sen aivan heti tai ainakin viimeistään 25 p:nä toukokuuta, sillä kohta sen jälkeen keräystoimikunta taas hajaantuu kesänviettoon maaseuduille.

Iloinen velvollisuutemme on sydämellisimminkin kiittää kaikkia niitä kymmeniä ja satoja kuuromykkiä kaikkialla maassamme, jotka ahkerasti ovat tätä keräystä toimittaneet ja uskollisesti keräysrahansa ja listansa meille palauttaneet. Mutta niille monille, jotka jo pitkiä aikoja, toiset syksystä saakka ovat pitäneet listoja hallussaan, eivätkä ole vielä näitä palauttaneet, pyydämme sanoa: alkää enää viivytekö. Kirjoissamme on jokaisen listan numero sekä henkilön nimi, kenelle mikin lista on lähetetty.

Turussa 3 p. toukokuuta 1920.

*Kurom. Auttajayhdistys.
Turun piiritoimikunta.*

Rahainkeräys kuuromykkäinmiesten vanhainkodin hyväksi.

(Jatk.)

Matti Syväjärvi, kuuro, Isojoki 25:50; Sävele Angervo, kuuro, Luonnonmaa 65:—; Erland Hytönen, Turku 25:—; Selma Jylli, kuuro, Ikaalinen 125:25; Martta Miettinen, kuuro, Tuusniemi 35:—; Emil Hanelius, kuuro, Rusko 265:—; Väinö Salomaa, kuuro, Helsinki 5:—; Astra Lahoniitty, kuuro, Helsinki 5:—; Anna Lääperi, kuuro, Ruokolahti 18:—; Väinö Laakso, ja Aino Launio, Hämeenlinna 109:50; Alma Skytt, kuuro, Hämeenlinna (3 list) 393:—; August Lassila, kuuro, Hämeenlinna 181:25; Lyyli Lassila, neiti Hämeenlinna 145:—; Hannes Ylen, kuuro, Hämeenlinna 124:—; G. Joutsu, pastori, Askainen 31:—; Yrjö Joutsu, pastori, Mietoinen 60:—; Helga Ackren, neiti, Turku (3 list) 1920:—; Onni Poikolainen, Laukaa 135:25; Maria Savunen, kuuro, Ilmajoki 155:40; Edla Fantback, kuuro, Koivulahti 51:75; Hulda Yrjänäinen, kuuro, Jalasjärvi 62:75; Fanny Heino, Kärppälä 105:—; Tekla Väänänen, kuuro, Alapitkä 134:—; Hilja Nikulainen, kuuro, Kökälähti 165:—; Otto Saarinen, Leppäkoski 122:50; Uuno Langen, kuuro Merikarvia 57:—; Arne Hemmola, kuuro, Haapamäki (2 list) 156:—; Julius Nyberg, kuuro, Snappertuna 175:—; Saima Luhta, kuuro, Lapua 50:—; Maria Keinänen, rouva, Joensuu 100:—; Miina Vanne, kuuro, Turku 221:—; Aina Sundbäck, kuuro, Turku 194:50; Anna Toivanen, kuuro, Lapinlahti 168:—; Antti Uuttu, kauppias, Metsäkylä 100:—; Anna Nevalainen, kuuro, Joroinen 197:—; Pekka Poikselkä, kuuro, Myllypelto 42:—; Anna Marila, kuuro, Räisälä 57:—; Ida Viljavuo, kuuro, Suinola 85:—; Olli Piitulainen, kuuro, Laskelä 44:—; Lydia Koivula, kuuro, Voikoski 83:—; Tahto Hirvikoski, kuuro, Ikaalinen 20:—; Lyydi Laurén, Helsinki 100:—; Elsa Nyman, kuuro, Maksanmaa 106:50; Gustav Svevar, kuuro, Maa-lahti 87:75; Matts Jäppil, kuuro, Vöyri 155:50; Jaakko Leppälä, kuuro, Jalasjärvi 85:—; Tyyne Kaara, kuuro, Lapua 173:50; Maria Loikas, kuuro, Johannes 116:25; Riikka Puolakka, kuuro, Viipuri, 37:—; Hanna Kobas, kuuro, Viipuri 500:—; Kaupungin orkesteri Helsinki

485: —; Kaarlo Lehti, Kiikala 126: —; Saimi Taxell, Lahti 35: —; Hilda Kauppinen, kuuro, Virtasalmi 120: —; Helga Lénmpa, rouva, Jyväskylä 100: —; Antti Järventaus, kuuro, Pertunmaa 65: —; Helmi Hantula, kuuro, Kor-tesjärvi 91: 25; Johannes Granfors, kuuro, Ylimarkku 200: —; Juho Gruuva, kuuro, Lapua 87: 25 Aino Härmä, rouva, Keuru 183: —; Anna Hakala, kuuro, Turku 156: 75; Aino Sundbäck, kuuro, Turku 311: —; A. Euren, kuuro, Turku 11: 50; Kaapro Laukkanen, Juva 45: 75; Hanna ja Paulina Säisä, kuurot, Iisalmi 50: —; Sofia Salovaara, rouva, Kotka 600: —; Ida Niskanen, kuuro, Turku 34: —; Kalle Mäkelä, kuuro, Forssa 48: —; Oskari Hannus, Askainen 240: —; Isakki Forsell, kuuro, Eura 27: —; Saima Järvi-
nen, kuuro, Tarvasjoki 6: —; Hilda Melanen, kuuro, Mänttä 60: 50; Kalle Koivula, kuuro, Ylöjärvi 141: 75; Mimmi Wickström, kuuro, Vihti 250: —; Amatus Perä, kuuro, Kuorevesi 102: 50; Elsa Sillankorva, kuuro, Tam-
pere 112: —; Eino Granqvist, kuuro, Orivesi 25: —; Kalle Hauskala, kuuro, Urjala 86: —; Lyyli Branthin, kuuro, Tampere 128: —; Emil Pitkäniemi, kuuro, Tampere 27: 75; Tuomo Silen, kuuro, Vesilahti 62: 50; Inga Aminoff, rouva, Turku 100: —; Kalle Urpanen, kuuro, Uusi-
kylä 275: —; Ilmi Brander, kuuro, Dablsbruk 51: —.
(Jatk.)

Tietoja kotimaasta.

Kuollut. Hankasalmeilta ilmoitetaan, että k. m. nuorukainen *Matti Jääskeläinen* kuoli siellä maalisk. 5 p:nä 25 vuoden vanhana. Vainaja oli käynyt Kuopion kuuorojenkoulua.

Pastori H. Nybergin osoite kesä-, heinä- ja elokuun aikana on *Kuhmoinen*. Kaikki K. m. lehteen aiotut kirjoitukset ja uutiset, on lähetettävä hänelle sinne.

Lukijoille! Kuuromykkäin Lehden *kesä-* ja *heinäkuun* numerot ilmestyvät yhteisenä *kaksois-* *numeroina* kesä- ja heinäkuun vaihteessa. Samalla on se *juhlanumero* sen johdosta, että Kuuromykkäin Lehti tänä vuonna tulee *25 vuoden vanhaksi*. Juhlanumeroon koetetaan saada hyviä kirjoituksia ja kuvia.

Kuuromykkäin kokous pidetään toukokuun 23 p:nä eli helluntaipäivänä *Alavuuden* Jokivarren kylän Naaralan talossa.

Siis kaikkien kuuromykkien sekä nuorien että vanhojen, pitää kokoutua Alavuudelta ja sen ympäristöltä joka suunnalta Naaralaan. Ottakaa evästä runsaasti mukaanne. Terve tuloa!

Lappeenrannan k. m. yhdistys piti vuosikokouksensa Maaliskuun 14 päivänä. Silloin tehtiin selkoa yhdistyksen toiminnasta viime vuotena. Viime vuosi on ollut vähän virkistävempää kuin

edellinen. Olemme saaneet pitää kokouksia joka kuukausi oikein säännöllisesti. Niitä on pidetty k. m. yhdistyksen jäsenten ja ystävien luona. On päivän tekstiä selitetty ja virsiä veisattu, keskustelua on ollut näissä tilaisuuksissa. On myöskin pidetty joitakin iltamia, joissa on ollut useampia puhujia. Matkapastori Myyryläinen kävi myös paikkakunnalla syksyllä.

Jäseniä yhdistyksessä oli viime vuonna 24, joista k. m. 8. Kuoleman kautta on siirtynyt iäisyyden kotiin yksi yhdistyksemme perustajia, emäntä *Ida Sohvia Laittinen*. Hän oli herttainen ja rakas k. mykille ja kuuleville. Hänen kotinsa oli avoin ja lämmin kaikille. Yhdistyksen jäsenet laskivat seppeleen hänen haudalleen.

Yhdistyksen toimikuntaan on kuulunut viisi jäsentä: rouva M. Tiili puheenjohtajana, J. Ripanen rahastonhoitajana, muina jäseninä neiti E. Vainikka ja Kusti ja Vilho Laittinen. Toimikuntaan tulivat kaikki valituksi uudelleen. Näin olemme siis koittaneet tätä hiljaista työtä tehdä vaikka emme suuriakaan ole aikaansaaneet. Toivossa ja Jumalan armossa on työmme aina eteenpäin mennyt.

Lahjoituksia. Turun Kuuromykkäinyhdistys on saanut lahjoituksia Pohjoismaiden Tuonti Oy:ltä 1000 mk. ja Turun Säästöpankilta 700 mk. sekä Hääväläisen Kauppa Oy:ltä 500 mk.

Kihloihin ovat menneet k. m. matkapappi, pastori K. A. Nyman ja neiti *Edit Strömblad* Waasasta.

Kihloissa.

Maria Lamminmäki Väinö Poutanen

Jyväskylä 28/4 1920.

Edit Råback Hjalmar Jordas

Koivulahti

3. 4. 20.

Lapträsk

Vaatetusliikettä

Fredrikinkatu 22

SUOSITELLAAN

Löytyy valmiita miesten pukuja ja palttoita naisten kappoja y.m. y.m. useampaa erilaisia. Tilauksia myös otetaan ja maaseudulle lähetetään.

JOSEF SEIDLER.